

14- Tavşan için bile hâkim lazımsa, din için kim lazım?

13. Delil “Bir Tavşanın Kıymetini Bile Sen Belirleyemezken, Din Hakkında Hüküm Verebilir misin?”

Mezhep yok diyenlerin kafası genelde şu şekilde çalışıyor: “Ben Kur’an okudum, düşündüm, demek ki böyle.” E kardeşim, sen düşünüyorsun da o beğenmediğin binlerce alim ne yapıyordu? “Ben mezhep tanımam, Kur’an yeter!” diyenlerin çoğu, Kur’an’ı sonuna kadar bir kere bile okumuş değil. Ama hepsi, bir müçtehit gibi hüküm kesiyorlar. Bu iddia, dindarlık değil; derinliksizliğin ve ilimden uzak bir cesaretin göstergesidir. **Bu işin doğrusunu anlamak için şimdi Kur’an’a bir bakalım...**

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ؟

“Ey iman edenler! İhramlı iken av hayvanı öldürmeyin.

وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَمِّدًا

İçinizden kim kasten onu öldürürse,

فَجَزَاءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعْمِ يَحْكُمُ بِهِ؟ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ هَدِيًّا بِأَلِغِ الْكَعْبَةِ

Aranızdan iki adaletli kişinin kararlaştıracığı ona denk bir evcil hayvanı kurban olarak Kabeye göndermesidir. (Maide, 95)

Ayetin açık beyanı:

- İhramlıyken avlanmak **haramdır**.
- Eğer biri bu yasağı çiğnerse, **ceza gereklidir**.
- Bu ceza da, **öldürülen hayvanın kıymetine denk bir karşılık** olarak ödenmelidir.
- Ama o kıymeti **öldüren kişi belirleyemez**.
- Kim belirler? “İki adaletli kimse” - yani ehil ve güvenilir kişiler.

Şimdi durup düşünelim:

Allah-u Teâlâ, **bir tavşanın kıymetini bile** kişinin kendi anlayışına, kendi takdirine bırakmıyor. Bir kuşun değeri bile **“Ben böyle düşünüyorum”** denilerek belirlenemiyor. Allah, **“Bu işte senin görüşün geçmez. Ehline danış, adil iki kişi karar versin.”** diyor.

Şimdi bu noktada sarsıcı bir soru: Bir tavşanın kıymetini bile kişisel görüşe bırakmayan bir ilahi sistem, İslam'ın en hassas hükümlerini —helal-haramı, ibadetleri, nikâhı, mirası— senin zannına mı bırakır?

Elbette bırakmaz! Eğer **bir tavşanın değeri** için “iki adil hâkimin” hükmüne başvurmak zorundaysan, **şeriatın karmaşık hükümlerinde** elbette “müctehid imamların” hükmüne başvurmak zorundasın!

Net sonuç: Bu ayet, şu gerçeği tokat gibi yüzümüze vuruyor:

Zanla din olmaz. Heva ile şeriat yönetilmez. Her mesele ehline havale edilir. Ve dini meselelerin ehli de müctehid âlimlerdir.

O zaman bir mezhebe uymak ne demektir?

Tıpkı ayette geçen: “Tavşanın değerini ben belirlemeyeyim, işi ehline bırakayım” demek gibi...Bir mezhebe uymak da şunu demektir:

“Ben bu meselede kendi kafama göre hüküm vermeyeyim. Bu işin ehli olan İmam-ı Azam, İmam Şafi, İmam Malik ve Ahmed bin Hanbel gibi zatların görüşüne uyayım.” demektir.

Mezhepsiz ne yapar?

O ise der ki: “Ben ayeti okudum. Kendi yorumumla hüküm çıkarırım.” Yani ayetin ruhuna tamamen aykırı bir tavır alır.

Kur'an'ın tavşan için bile emrettiği “**zanla değil, adaletli ehlinin hükmüyle hareket et**” düsturunu, **şeriatın hükümlerine uygulamaz.** Kıyas çok açık: Tavşanın kıymeti, Adil 2 hâkime havale edilsin. Dinî meseleler senin hevana bırakılsın

Yani Allah-u Teâlâ, bir dirhemin dörtte biri kıymetindeki tavşanın değerini iki adil hâkime tespit ettirsin, böyle basit bir meseleyi bile vehmimize ve zannımıza bırakmasın, daha sonra şeriatın helalini, haramını, ibadetlerin eda şekillerini ve İslamın diğer kıymetli meselelerini bizlerin anlayışına bıraksın ve zannımızın hakemliğini kabul etsin! Bu olabilir mi?

Mezhepsizlik: İlme değil, hevaya dayalı bir yoldur. Mezhebe bağlanmak: Kur'an'a, Sünnet'e, İcma'ya ve ilim ehline tabi olmaktır. Hak, icmanın kapısındadır. Mezhepler, Nuh'un gemisidir! Bindin mi kurtulursun. Binmezsen, dalgalarına arasında boğulursun.